

Jonavos vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“

TĖVŲ NUOMONĖS APIE UGDYMO KOKYBĘ LOPŠELYJE-DARŽELYJE „SAULUTĖ“ TYRIMAS

1. Tyrimo metodologija

Tyrimo tikslas – įvertinti tėvų nuomonę apie ugdymo kokybės atitiktį jų lūkesčiams darželyje.

Tyrimo metodologija. Tyrimas vykdytas 2025 m. gruodžio 15-31 d. Tiriamieji, darželį lankančių vaikų tėvai, į klausimus atsakė svetainėje <https://apklausa.lt/>. Į anketos klausimus atsakė 73 tėvai (1 pav.).

2. Apklaustos rezultatai

Tyrimo pirmajame klausime buvo pateikta 13 teiginių, apimančių pagrindinius ugdymo kokybės aspektus: vaiko emocinę savijautą darželyje, saugumo jausmą, ugdymo proceso organizavimą, mokytojų bendravimą su vaikais, individualių poreikių atliepimą, pagalbos teikimą sunkumų metu bei veiklų tinkamumą vaikui. Respondentų buvo prašoma įvertinti kiekvieną teiginį pagal penkiabalę Likerto skalę, nurodant, kiek teiginys atspindi jų vaiko patirtį darželyje nuo „Visiškai sutinku“ (5 balai) iki „Visiškai nesutinku“ (1 balas). Buvo apskaičiuotas kiekvieno iš teiginių atsakymų vidurkis. Aukštesnis balas rodo didesnę ugdymo kokybės atitikimą tėvų lūkesčiams. Tyrime dalyvavo 15 proc. tėvų, kurių vaikai turi specialiųjų ugdymosi poreikių. Šių tėvų rezultatai buvo skaičiuojami atskirai, siekiant išsiaiškinti ir jų lūkesčius.

1 lentelė. Tėvų nuomonės apie ugdymo kokybę darželyje statistiniai rodikliai

Teiginiai	Vidurkis (iš 5 galimų)	
	Tipinės raidos vaikų tėvai	Vaikų, turinčių SUP, tėvai
Veiklos darželyje yra įdomios ir tinka mano vaikui	4.20	3.86
Pastebiu, kad mano vaikas auga ir tobulėja, lankydamas darželį	4.20	3.71
Kai mano vaikui darželyje sunku, jis sulaukia pagalbos	4.18	4.00
Mano vaikas darželyje jaučiasi saugiai ir gerai	4.14	4.00
Mano vaikas noriai eina į darželį	4.12	4.14
Mokytojai su vaikais bendrauja ramiai ir pagarbiai	4.10	3.86
Mokytojai gerai pažįsta mano vaiką ir atsižvelgia į jo individualius poreikius	4.08	3.86
Gaunu aiškią informaciją apie vaiko pažangą, mokytojai atviri pokalbiams ir atsako į mano klausimus	4.02	3.86
Mano vaiko stiprybės yra pastebimos ir įvardijamos	3.96	3.86
Šis darželis atitinka mano lūkesčius, rekomenduočiau šį darželį kitiems tėvams	3.92	3.57
Darželyje yra pakankamai žaislų ir priemonių vaikams žaisti ir tyrinėti	3.86	3.57
Mano vaikas pasakoja apie tai, ką veikė darželyje	3.78	3.57
Vaikai darželyje daug juda ir būna lauke	3.69	3.86

Kaip matoma 1 lentelėje, visų teiginių vidurkiai viršija teorinį skalės vidurkį (3,0), todėl galima teigti, kad tėvai ugdymo kokybę darželyje vertina teigiamai ir ji iš esmės atitinka jų lūkesčius. Analizuojant teiginių vidurkius, matyti, kad geriausiai tėvai vertina vaiko emocinę savijautą ir ugdymo poveikį.

Aukščiausi įverčiai fiksuojami teiginiuose, susijusiuose su įdomiomis ir vaikui tinkamomis veiklomis, vaiko augimu ir pažanga, saugumo jausmu bei savalaikė pagalba sunkumų metu. Tai rodo, kad ugdymo procesas sėkmingai atliepia pagrindinius vaiko gerovės ir raidos poreikius. Silpniausiai vertinami aspektai susiję su kasdienės veiklos organizavimu ir ugdymo aplinka – fiziniu aktyvumu ir buvimu lauke, vaiko pasakojimu apie veiklas bei ugdymo priemonių ir žaislų pakankamumu. Nors šių teiginių vidurkiai išlieka teigiami, jie išsiskiria kaip sritys, kuriose matomos didžiausios galimybės tolimesniam ugdymo kokybės gerinimui.

Lyginant vidurkius, matyti, kad tipinės raidos vaikų tėvų vertinimai daugumoje ugdymo kokybės aspektų yra šiek tiek aukštesni nei vaikų, turinčių SUP, tėvų. Didžiausi skirtumai išryškėja veiklų įdomumo ir tinkamumo vaikui bei vaiko augimo ir pažangos vertinimuose, kas leidžia manyti, jog SUP vaikų tėvai šiuos ugdymo aspektus vertina atsargiau. Tuo tarpu emocinio saugumo, pagalbos sunkumų metu ir vaiko noro lankyti darželį srityse abiejų grupių vertinimai yra labai panašūs, o fizinio aktyvumo ir buvimu lauke aspektas netgi kiek palankiau vertinamas SUP vaikų tėvų. Šie skirtumai rodo bendras vertinimų tendencijas, tačiau dėl skirtingų imčių dydžių turėtų būti interpretuojami aprašomuoju, o ne statistinio reikšmingumo lygmeniu.

Tyrimo metu tėvams taip pat buvo pateiktas klausimas, kuriame jie galėjo pasirinkti iki penkių jiems svarbiausių ugdymo aspektų. Šis klausimas leido nustatyti, kurie ugdymo kokybės elementai tėvams yra reikšmingiausi vertinant darželio veiklą. 2 lentelėje pateikti atsakymų pasiskirstymo procentai, rodantys, kokia dalis respondentų pasirinko konkretų ugdymo aspektą. Didesnis procentas rodo didesnę to aspekto svarbą tėvų požiūriu.

2 lentelė. Tėvų įvardyti svarbiausi ugdymo aspektai darželyje

Ugdymo aspektai	Pasirinkusiųjų procentas	
	Tipinės raidos vaikų tėvai	Vaikų, turinčių SUP, tėvai
Geras vaiko santykis su mokytojais	84.31	71.4
Saugi, estetiška, moderni aplinka	62.75	57.1
Draugiškas, bendradarbiaujantis, palaikantis mokytojo ryšys su tėvais	60.78	42.9
Įvairios, skatinančios mokytis ir tyrinėti, vaiko poreikius atitinkančios veiklos.	50.98	28.6
Pakankamai laiko lauke ir judėjimui	50.98	28.6
Skanus, sveikas maistas.	47.06	14.3
Lankstus požiūris į vaiko tempą ir gebėjimus	43.14	57.1
Pagarbus požiūris į vaikų įvairovę	37.25	71.4
Turtinga įvairių ugdymo priemonių, žaislų aplinka	31.37	0
Pagalbos vaikui specialistų (logopedo, psichologo ir pan.) pagalba	29.41	42.9
Įvairios šiuolaikinės ugdymo metodikos (STEAM, Reggio Emilia, naratyvinis žaidimas ir pan.)	23.53	14.3
Jaučiama bendruomeniška, palaikanti mane atmosfera	13.73	28.6
Šiuolaikinės išmaniosios technologijos (išmani lenta, planšetės, robotai)	11.76	14.3
Šventės, kuriose vaikai noriai dalyvauja	7.84	14.3

Analizuojant tėvų pasirinktus svarbiausius ugdymo aspektus, matyti, kad jų prioritetai pirmiausia orientuoti į vaiko emocinę gerovę ir santykį su pedagogais. Didžiausią reikšmę tėvai teikia saugiam, pagarbiu bendravimu grįstam ryšiui su mokytojais bei palankiai emocinei ugdymo aplinkai, taip pat vertina

atvirą ir bendradarbiaujantį ryšį su ugdymo įstaiga. Taip pat reikšmingi tėvams yra ugdymo turinio ir kasdienės veiklos organizavimo aspektai, ypač veiklų atitikimas vaiko poreikiams bei galimybės judėti ir būti lauke, kas atspindi lūkestį dėl subalansuoto, visapusiško vaiko ugdymo. Individualizavimo ir įtraukiojo ugdymo elementai išlieka svarbūs, tačiau tėvų vertinimu nėra vienodai prioritetiniai visiems respondentams. Mažiausiai dėmesio tėvai skiria papildomiems ir labiau specializuotiems ugdymo elementams, tokiems kaip specialistų pagalba, ugdymo metodikų įvairovė, technologijų taikymas ar renginiai. Tai leidžia daryti išvadą, kad tėvai ugdymo kokybę pirmiausia sieja su kasdiene vaiko patirtimi, santykiu su pedagogu ir emociniu saugumu, o ne su išoriniais ar papildomais ugdymo komponentais.

Analizuojant tėvų pasirinktus svarbiausius ugdymo aspektus ir lyginant tipinės raidos vaikų tėvų bei vaikų, turinčių SUP, tėvų atsakymus, matyti tiek bendrų prioritetų, tiek aiškių skirtumų. Abiejų grupių tėvai svarbiausiu aspektu įvardija gerą vaiko santykį su mokytojais. Reikšmingas skirtumas išryškėja vertinant pagarbų požiūrį į vaikų įvairovę – šį aspektą ypač dažnai pasirinko SUP vaikų tėvai (71,4 % lyginant su 37,25 %). Tai leidžia manyti, kad SUP vaikų tėvams ypač svarbus įtraukus ir priimantis ugdymo kontekstas. SUP vaikų tėvai dažniau nei tipinės raidos vaikų tėvai akcentuoja lankstų požiūrį į vaiko tempą ir gebėjimus (57,1 % vs. 43,14 %), specialistų pagalbos svarbą (42,9 % vs. 29,41 %) bei bendruomenišką, palaikančią atmosferą (28,6 % vs. 13,73 %). Tai atspindi didesnį šios grupės tėvų jautrumą individualiems vaiko poreikiams ir emociniam saugumui. Apibendrinant galima teigti, kad SUP vaikų tėvams svarbiausi tampa individualizavimo, įtraukties ir emocinio saugumo aspektai.

Tėvai turėjo galimybę išsakyti savo pageidavimus atvirame klausime. 3 lentelėje apibendrinus rezultatus matome, kad dažniausiai siūloma stiprinti lauko veiklas ir fizinį aktyvumą, gerinti informavimą apie vaiko pažangą bei labiau atliepti individualius vaiko poreikius, tuo pačiu išlaikant bendrą teigiamą darželio ugdymo vertinimą.

3 lentelė. Atvirų tėvų atsakymų apie ugdymo tobulinimą apibendrinimas

Atsakymo kategorija	Atsakiusiųjų skaičius	Atsakymų pavyzdžiai
Lauko aplinkos ir fizinio aktyvumo stiprinimas	6	„Moderni, saugi lauko aplinka“; „Darželio teritorijoje būtina daugiau veiklų lauke“; „Labai mažai vaikai yra vedami į lauką“; „Jei neinama į lauką – organizuoti aktyvią veiklą viduje“
Pasitenkinimas, pasiūlymų neturėjimas	6	„Viskas puiku“; „Sunku pasakyti, kol kas viskas gerai“; „Tik geriausios rekomendacijos“
Daugiau informacijos apie vaiko pažangą ir ugdymo procesą	4	„Būtų įdomu gauti informacijos apie vaiko pažangą“; „Smagu būtų gauti informaciją apie jūsų vykdomą vaiko raidą ir į ją įsitraukti“; „Galėtų kiekviena auklėtoja kelti informaciją apie savo darbą“
Šventės ir renginiai	4	„Gražinti vaikų šventes ir pasirodymus“; „Kalėdinė šventė buvo tragedija“; „Norėtusi tradicinių vaikų pasirodymų“
Ugdymo priemonės ir būreliai	4	„Įsigyti LEGO“; „Daugiau priemonių klasėje“; „Krepšinio ar šokių būrelio trūksta“
Individualių vaiko poreikių ir emocinės savijautos atliepimas	3	„Labiau atsižvelgti į vaiko individualumą ir emocinę savijautą“; „Nespausti vaiko daryti to, ko jis nenori“; „Daugiau pagalbos vaikui, atsižvelgiant į savarankiškumą“

Pedagogų darbo organizavimas ir stabilumas	3	„Dažnas grupių keitimas“; „Neaiškus vaikų skirstymas grupėse“; „Ne visos auklėtojos vienodos“
Tėvų įsitraukimas ir grįžtamojo ryšio svarba	1	„Didesnio dėmesio tėvų pastaboms“
Pietų poilsio / nemiego alternatyvos	1	„Darželis galėtų turėti nemiegančių pietų miego grupę“
Ekranų naudojimo mažinimas	1	„Ganėtinais dažnai rodomi filmukai – norėtusi mažiau ekranų“

3. Išvados

1. Tėvai ugdymo kokybę darželyje vertina teigiamai – visų teiginių vidurkiai viršija teorinį skalės vidurkį, o tai rodo, kad ugdymas iš esmės atitinka tėvų lūkesčius.
2. Stipriausiai vertinami darželio ugdymo aspektai yra vaiko emocinė savijauta, saugumas, pozityvus santykis su pedagogais ir ugdymo poveikis vaiko raidai.
3. Daugiausia tobulinimo galimybių tėvai įžvelgia lauko veiklų, fizinio aktyvumo, ugdymo priemonių bei informavimo apie vaiko pažangą srityse.
4. Lyginant grupes, matyti, kad SUP vaikų tėvai labiau akcentuoja individualizavimą, pagarbų požiūrį į vaikų įvairovę ir specialistų pagalbos svarbą, o tipinės raidos vaikų tėvai dažniau pabrėžia ugdymo turinio ir kasdienės veiklos organizavimo aspektus.
5. Tėvams renkantis darželį svarbiausi kriterijai yra vaiko emocinė gerovė ir saugumas, ypač pozityvus, pagarbus vaiko santykis su pedagogais, taip pat pagarbus požiūris į vaiko individualumą ir įvairovę bei palaikanti ugdymo aplinka, o ugdymo priemonės, technologijos ir renginiai vertinami kaip antraeiliai pasirinkimo veiksniai.
6. Atviri tėvų atsakymai patvirtina kiekybinių duomenų rezultatus – dauguma tėvų yra patenkinti darželio veikla, tačiau kartu išsako konstruktyvius siūlymus ugdymo kokybei toliau gerinti.

4. Rekomendacijos

1. Sistemingai stiprinti vaiko ir pedagogo santykį.
2. Gerinti informavimo praktiką:
 - Užtikrinti nuoseklų ir aiškų grįžtamąjį ryšį apie vaiko pažangą (pvz., periodiškai dalintis vaikų pasiekimų aprašymais ar portfolio).
 - Sudaryti galimybes pedagogams reguliariai aptarti vaiko emocinę būklę su tėvais.
 - Skatinti mokytojus dalintis informacija apie vykdomas veiklas bei vaikų pasiekimus virtualiai ar fiziniiais būdais.
3. Stiprinti lauko veiklų ir fizinio aktyvumo organizavimą:
 - Planuoti daugiau struktūruotų veiklų lauke skirtingais metų laikais ir sudaryti saugias, motyvuojančias lauko erdves.
 - Integruoti judėjimo veiklas į kasdienį ugdymo ritmą net ir esant blogam orui (aktyvios veiklos viduje).
4. Atsižvelgti į individualius vaiko poreikius:
 - Tobulinti lankstų ugdymo turinį, labiau orientuotą į kiekvieno vaiko raidos ypatumus.
 - Stiprinti specialistų (logopedų, psichologų) įsitraukimą bei aiškiau komunikuoti jų vaidmenį tėvams.